

Appeltaart concerten

Meerjarenbeleidsplan Appeltaartconcerten 2018-2021

Verschil maken met klassieke muziek

Februari 2018

Waarom Appeltaartconcerten?

In muziek weerklinken ideeën, gevoelens, gedachten en dromen. Muziek spreekt als taal zonder woorden direct tot het hart. Zij heeft de kracht om mensen te verbinden, te inspireren en emoties te beïnvloeden.

Kunstzinnige ervaringen helpen om anders te denken, te voelen en te handelen. En het samen beleven scheidt een band. Klassieke muziek zien we als een bron van betekenisvolle momenten en als een middel voor positieve verandering.

Het innerlijk beleven van klassieke muziek lukt pas als men zich veilig en comfortabel voelt. Zeker bij onze kwetsbaarste doelgroepen vergt dit extra aandacht voor de randvoorwaarden. De appeltaart verleidt wellicht mensen om naar het concert te komen. Maar appeltaart is vooral een krachtig symbool van huiselijkheid en warmte.

De rol van de professionele musici is breder dan louter die van vertolker. De musici geven structuur aan het concert, bewaken de randvoorwaarden en ze stimuleren in het contact met het publiek nieuwsgierigheid en openheid voor nieuwe ervaringen. Zo kunnen ze muziek en publiek verbinden.

Missie

Met onze muziek willen we veranderingen tot stand brengen. We gaan naar plekken -buiten de concertzalen- waar die verandering meer dan wenselijk is.

In alle bescheidenheid en met relativering toch enige dure woorden:

- ✓ **We laten de schoonheid van de klassieke muziek horen** aan mensen die niet vanzelf met klassieke muziek in aanraking komen. **We raken en ontroeren mensen en we laten ze dromen.** Waar wij komen wordt het **stil en rustig**, maar er gebeurt van alles vanbinnen. Schoonheid transformeert de mens.

- ✓ **We brengen mensen samen**, we laten ze samen nieuwe herinneringen vormen om aan terug te denken of om op voort te bouwen. We hebben **sociaal impact** en doen aan **eenzaamheidsbestrijding**.
- ✓ Musici ervaren direct contact en dankbaarheid van het publiek en zien wat de muziek teweegbrengt en zo ontstaat er een **bijzondere wederkerigheid**.
- ✓ We brengen **schoonheid en rust in een lelijke of verwarde binnenwereld** van bijvoorbeeld TBS patiënten, respectievelijk die van mensen met dementie.
- ✓ **We spreken een gezond deel van mensen met een beperking of ziekte aan**: vrijwel iedereen kan muziek beleven. Ook zorgprofessionals zien dat zieke patiënten ‘gezonde’, menselijke reacties hebben bij de muziek.
- ✓ Wij streven naar een beleving waarin er **niets tussen de muziek en de luisteraar** staat **dan de vertolker**. Geen ruis en geen formele plichtplegingen.
- ✓ Wij leveren een bijdrage aan het **humaniseren** van de wijk, de instelling en relaties. We maken met de Appeltaartconcerten de wereld **ietsje mooier**.

Er komt steeds meer wetenschappelijke duidelijkheid over de positieve effecten van muziek op de geestelijke gezondheid, de sociale ontwikkeling en de intelligentie. Wij zien dit als ondersteunend bewijs voor ons werk.

Strategie

Wij organiseren concerten met klassieke muziek voor mensen die niet (meer) vanzelfsprekend naar een concert gaan. We spelen onze concerten met name voor zeer kwetsbare mensen en mensen in moeilijke omstandigheden. Maar ook willen we ‘in de wijk’ mensen verbinden: aan elkaar en aan de muziek.

Ons podia zijn het wijktheater, het buurthuis, de tbs-kliniek, de bakkerswinkel, het speciaal onderwijs, het hospice en de ouderenzorginstelling. We kiezen dus locaties waar ons optreden bijzonder is en verschil maakt voor onze doelgroepen.

De aanwezigheid van gezondere, vitalere mensen (waaronder mantelzorgers, familie, buddies, gezonde wijkbewoners, studenten en geïnteresseerden in klassieke muziek) naast kwetsbare en zieke mensen verdiept de beleving en de betekenis van onze concerten. Er ontstaat een gedeelde, verbindende ervaring.

Het is fijn als je merkt dat je dementerende moeder op een ‘gezonde’ manier op de muziek reageert. En als een meervoudig gehandicapt kind de muziek net zo mooi vindt als jijzelf, is dat wonderbaarlijk. Heftig is het als de patiënten van een TBS kliniek met een verleden met dadergeweld ook op een gewone, menselijke manier ontroerd raken door de klassiek muziek.

Participatie

Voor een groot deel van ons publiek is het niet mogelijk om zelf actief muziek te maken. Meebeleven is dan de maximale vorm van participatie. We staan open voor nieuwe werkvormen met publieksparticipatie, maar we geloven dat het

Appeltaartconcert-concept al een krachtige vorm heeft. We experimenteren in onze voorprogramma's met actieve werkvormen.

Ontmoetingen

Onze live concerten zijn geen anonieme gebeurtenissen, maar **persoonlijke** ontmoetingen tussen musici, levende componisten en publiek. Live uitvoeringen zijn uniek en hebben elk hun eigen lading.

Het programmeren en het aangaan van een relatie met het publiek is een dynamisch spel van volgen en leiden. We brengen bekende muziek en we verleiden tot het verkennen van onbekende muzikale werelden. Met deze respectvolle verleidingsstrategie programmeren we onze concerten. Zo hebben we zowel met herkenbare 'gouwe ouwe' als met nieuwe muziek succes.

Onze musici

Wij kiezen onze professionele musici. Onze musici zijn uiteraard zeer bekwaam als musicus, maar ze communiceren ook makkelijk en met plezier met onze doelgroepen. Onze musici ervaren ook de niet-financiële waarde van de Appeltaartconcerten voor henzelf.

Doel en middel-discussie

'Zijn jullie nu een welzijnsorganisatie of een culturele instelling?' wordt ons regelmatig gevraagd. Dat is een kunstmatig onderscheid bij ons. Wij willen onze artistieke ambities realiseren buiten de luxe van de concertzaal. Wij vinden dat kunst en cultuur een sterke relatie met de samenleving moet hebben en er invloed op moet uitoefenen. We streven naar impact en positieve verandering op meerdere niveaus, dus zowel op een persoonlijk als maatschappelijk niveau. We zoeken gericht die (vaak wat problematische) maatschappelijke omgevingen uit waarin onze artistieke prestatie een verschil maakt.

Ontwikkeling

We willen ons organisch ontwikkelen om als duurzame organisatie onze doelen te bereiken. Eerlijk, transparant en sympathiek blijven musiceren. Onafhankelijk blijven zodat we geen concessies hoeven te doen.

Inhoudelijk

We behouden wat werkt, en dat is veel. We nemen ruimte om ons te verdiepen en om zelf te blijven leren. We gaan af en toe *bijzondere programma's* maken waarin bijvoorbeeld invloeden van Arabische of Chinese muziek en jazz te horen zijn. We spelen bekende klassieke werken in verrassende arrangementen en we voegen soms kleine theatrale of poëtische elementen toe (met professionals). Tegelijkertijd is *bestaande klassieke muziek* voor ons publiek vaak gloednieuw!

Met een separate financiering willen we compositieopdrachten geven om speciaal voor onze doelgroepen passende hedendaagse muziek te laten schrijven.

Samenwerking

We willen samenwerking met heterogene partners aangaan: voorzichtig, om een passende vorm en grootte te vinden. Vroeger heetten commerciële partijen met wie je samenwerkte 'sponsors'. Nu zijn dit 'businesspartners' met een gedeeld belang en/of ambitie. We zijn kritisch én optimistisch.

Organisatie:

Om verschil te maken is kwaliteit noodzakelijk. We kunnen steeds beter keuzes maken qua partners, musici en locaties. We willen met een gezonde organisatie een passend aantal concerten geven. Groeipijnen willen we snel oplossen door heldere taken en functies te definiëren. Groei in het aantal concerten is geen doel op zich. Gezien de vraag naar Appeltaartconcerten zijn tijd en geld de voornaamste beperkingen. Onze ambitie ligt op minimaal 100, maximaal 165 concerten per speelseizoen.

Financieringsmix

We streven naar een brede financieringsmix. Op basis hiervan bepalen we het aantal concerten. Bij een brede, duurzame financieringsmix past het hebben van een - gedeeltelijk- meerjarige financiering. Bij enkele partners zullen we deze vraag neerleggen.

Inkomsten bestaan uit uitkoopsommen, bijdragen aan de uitgang, vriendenbijdragen, donaties van vermogensfondsen en sponsors en gemeentelijke subsidies. We verwachten dat 50% inkomsten bestaat uit Vriendenbijdragen, bijdragen van sponsors/partners en uitkoopsommen. 50% zal naar verwachting bestaan uit bijdragen van fondsen en gemeenten.

Randprogrammering

Deze is in ZIMIHC theater Stefanus erg populair. Deze is bedoeld om een kader aan te reiken en om daarmee de ervaring van de bezoekers te verdiepen. Het publiek maakt op een persoonlijke manier kennis met de musici. We zingen samen een lied, doen een muzikale oefening en studenten musicologie delen hun kennis. Soms komt er een bijzondere gast langs. Bij andere concerten gebeurt dit wat informeler.

Op alle concerten vertellen we tijdens het concert over de muziek. We geven ook informatie over de muziek in onze nieuwsbrieven en men kan na afloop van een

Doelgroepen

We onderscheiden verschillende doelgroepen.

- ✓ Ouderen in ouderenzorginstellingen en zij die naar de dagopvang gaan
- ✓ Familie van ouderen in ouderenzorginstellingen
- ✓ Mantelzorgers en vrijwilligers
- ✓ Wijkbewoners nabij ouderenzorginstellingen, buurthuis en wijktheater
- ✓ Patienten in TBS instellingen en hun buddies (vaste vrijwilligers)

- ✓ Nieuwe Nederlanders, vluchtelingen, daklozen en andere cliënten van het Leger des Heils
- ✓ Lagere scholen nabij ouderenzorginstellingen, buurthuis en wijktheater
- ✓ Kinderen in het speciaal onderwijs
- ✓ Liefhebbers van klassieke muziek
- ✓ Vrienden van de Stichting Appeltaartconcerten
- ✓ Abonnees van de nieuwsbrief voor geïnteresseerden
- ✓ MBO en HBO studenten die opleiding-gerelateerde bijdrage leveren
- ✓ In onze communicatie richten wij ons ook op bezoekers van onze samenwerkingspartners: op dit moment ZIMIHC theater Stefanus, het Nederlands Philharmonisch Orkest, het Residentieorkest, Nederlands Kamerkoor, Museum Speelklok etcetera.

Samenwerkingspartners

Voor veel organisaties zijn we interessant omdat wij op een sympathieke manier in de haarvaten van de wijk en instelling komen. We voeren het hele jaar gesprekken met mogelijke sponsoren en partners. Op de website staan de huidige samenwerkingspartners.

Vrijwilligers

Het bestuur van de stichting is onbezoldigd. De stichting werkt met enkele vrijwilligers met inhoudelijke expertise (fondsenwerving, PR, financiën etc). Bij de +/- 45 speellocaties zijn meer dan 120 vrijwilligers betrokken bij het begeleiden van het publiek. Bij de TBS-kliniek zijn vanuit de lokale kerk vrijwilligers betrokken.

Prestatie-indicatoren

De projecten worden geëvalueerd met een beproefd (kwalitatief) evaluatie-instrument van Machteld Willemse voor het evalueren van projecten in de kunstensector. De volgende indicatoren voor succes worden gebruikt.

- ✓ Organisatie: Op locatie: men is op de hoogte van het concert, de afspraken, de appeltaarten zijn aanwezig en ontdooid, de zaal is op tijd in orde. De locatie heeft zelf publiciteit gemaakt en familie van bewoners is uitgenodigd. Intern: de eigen administratie en organisatie is ingericht. Musici worden op tijd betaald. Het bestuur op afstand heeft voldoende informatie over de stand van zaken.
- ✓ Publiek: de opkomst is zoals verwacht of hoger, de bezoekers zijn enthousiast. Er zijn familieleden van bewoners aanwezig. (indien van toepassing) De vraag naar herhaling van de concerten wordt gesteld. Er worden donaties gedaan aan de uitgang, voor zover mensen geld bij zich hebben. Publiek meldt zich aan als vriend van de stichting Appeltaartconcerten. Verzorgenden zijn enthousiast over de concerten.
- ✓ Artistiek/inhoudelijk: het publiek laat non-verbaal en verbaal tevredenheid en ontroering zien, reageert op de muziek en de musici. Er is stilte tijdens de

uitvoeringen en applaus na afloop. Zorgpersoneel en familie vertellen na afloop over hun (positieve) observaties. Publiek komt met eigen verhalen en herinneringen naar de musici toe. Musici zijn blij met hun vertolkingen en hun deelname aan de Appeltaartconcerten. Musici willen in de toekomst weer meespelen en komen met inhoudelijke ideeën. De artistiek leider is tevreden over prestaties van het ensemble. Bij de workshops met ouderen met dementie is er contact, wordt er muziek gemaakt, ingespeeld op initiatieven van de ouderen en is zichtbaar en hoorbaar dat er plezierig wordt gewerkt. Welzijnsmedewerkers geven aan geïnspireerd te zijn om ook met muziek te gaan werken.